

გზენი პრესა

რ ე ლ ა მ ც ი ა.

ზაგზეთო მასალა უნდა იყოს დაწერილი გარკვეულად და ერთ გვერდზე. წერილში აღნიშნულ უნდა იყოს ავტორის ინიშობა და მისამართი. დაუბეჭდავ საგზეთო მასალას რედაქცია არ ინახავს და მის შესახებ არავითარ მიწერ-მოწერას არ კისრულობს.

რედაქცია ღიაა: დილის 8—2 საათამდე და საღამოს 6—7 საათამდე.

მისამართი: ქუთაისი, თბილისის ქ. ფიჩხაძის ს. ფოსტის აღმოს. კუთხეში, № 39. ტელეფონი № 76.

ა ნ ბ რ ა.

გაზეთის ფასი: ერთი წლით 50 მან. 6 თვით 27 მან. 3 თვით 13 მან. 50 კაპ. ერთი თვით (მხოლოდ ქუთაისში) 4 მან. 50 კაპ. განცხადების ფასი: სტრუქტურული პერიოდის პირველ გვერდზე 50 კაპ., უკანასკნელზე 40 კაპ. ქალაქ გარეგან მთლიანი განცხადება ღირს ერთი ორად. სამგლოვიარო განცხადება: თითოეული არა უმეტეს სამი გამოცხადების 1 საათამდე 10 მან., 1 საათს შემდეგ 13 მან. კანტარა ღიაა: დილის 8—2 საათამდე და საღამოს 5—7 საათამდე.

გულდათუთული სოფლო დიმიტრის ასული გლეშაკოვიცა აუწყებს ნათესავთ, მეგობართ და ნაცნობთ, რომ 4 აგვისტოს დღით კვირას საღამოს 8 საათზე ხანგრძლივი ავთოფოფობის შემდეგ გარდაიცვალა უძვირფასესი მეუღლე

პროფიზორი დავით ვასილიძე გლეშაკოვი

რომელიც გასვენებენ ხონს 8 აგვისტოს დღით ზუთშაბათს, ნაშუადღევს 3 საათზე, დაკრძალვა დანიშნულია 10 აგვისტოს (ახალი სტილით) დღით შაბათს ნაშუადღევს 4 საათზე ხონის მაცხოვრის ეკლესიაზე. პანაშვილები ყოველ დღე, საღამოს 6 საათზე, ქ. ხონში აფთიაქი.

4 აგვისტოს დღით კვირას საღამოს რვა საათზე ხანგრძლივი ავთოფოფობის შემდეგ გარდაიცვალა პროფიზორი

დავით ვასილიძის ძე გლეშაკოვი.

რასაც მწუხარებით აუწყებენ ახანაგებს და პატრიუტულ ხაზოვადობას პროფიზორები სპირდონ გიორგის ძე ნივარაძე და ისონ კონსტანტივეს ძე გრიგოლაშვილი. პანაშვიდი ყოველ დღე საღამოს ექვს საათზე, ქ. ხონში აფთიაქი.

ღრმად დამწუხრებულნი ძმები მიხეილი და ვლადიმერი, რძლები ნინო და ტატია და დისწული ლიდა ზუბენკო აუწყებენ ნათესავთ, ნაცნობთ და მეგობართ გარდაცვალებას პროფიზორის

დავით ვასილიძის ძე გლეშაკოვისას.

პანაშვიდი ყოველ დღეს საღამოს ექვს საათზე, ქ. ხონში აფთიაქი.

ღრმად დამწუხრებულნი სიმამრი დიმიტრი ბარქაია, სიდდერი ელენე ბარქაიასი, ქე-სლები ბაგარტ იოსელიანი და მიხეილ დივიძე, ცოლის ღმობი ლიხა იოსელიანისა, ალექსანდრა დივიძისა და ბაბუღია ბარქაია აუწყებენ ნათესავთ, ნაცნობთ და მეგობართ გარდაცვალებას პროფიზორის

დავით ვასილიძის ძე გლეშაკოვის

პანაშვიდი ყოველ დღე, საღამოს ექვს საათზე, ქ. ხონში აფთიაქი.

გულ დათუთულნი შობილები: ელისაბედ ნიკოლოზის ასული და ექიმი სიმონ ივანეს ძე ხეჩინოვი, ექიმი ნიკოლოზ სიმონის ძე და ოლა ეგნატეს ასული ხეჩინოვი, მარიამ სიმონის ასული და ტატე თადეოზის ძე მარგველაშვილები, ოლა სიმონის ასული და ბორის ალის ძე გარდაცვალებები და ნინა ნიკოლოზის ასული და მელიტონ გიორგის ძე ამაშივე გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავებს და ნაცნობებს, რომ გამოხვენება და დაკრძალვა

ექიმი სერგო სიმონის ძის ხეჩინოვისა

მოხდება შაბათს, 10 აგვისტოს, საღამოს ხუთ (5) საათზე, ძველი დროით. საკუთარი სახლიდან საფიჩხის სასაფლაოზე, ყერძო ბარათები არ დარიგდება. 1—1

ხანგრძლივი ავთოფოფობის შემდეგ გარდაიცვალა ანტონ ზეტრეს ძე ქუჩორციკიძე.

რასაც აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ მიცვალებულის ძმისწულები: პოლკოვნიკი ლეონ ალექსის ძე, დესპინა, მარიამ, ეკატერინა და ელენა ალექსის ასულნი; გიორგი კაპიტანი სერგია ნიკოლოზის ძენი, დარია ნიკოლოზის ასული ქუჩორციკიძეები და სიმეები დარისპან დავითის ძე ქუჩინაძე, გედევან დიმიტრის ძე წერეთელი, სამონ გიორგის ძე და მეუღლე მისი ვსნა მიხაილის ასული წერეთლები.

პანაშვიდი ყოველ დღე 6 საათზე (ძველი დროით). გამოხვენება მოხდება 11 აგვისტოს კვირას ნაშუადღევს 4 საათზე (ძველი დროით) საკუთარ ბინიდან (ოლდენბურგის ქუჩა № 10) საფიჩხის სასაფლაოზე. ცალკე ბარათები არ დარიგდება. 2—1

ქვრივი ნატალია გრიგოლის ასული წიქორიძისა, ბიქტორ სიმონის ძე წიქორიძე და ირინა მევენაძისა; ალექსანდრე სენაძისა; პელაგია ახელედინისა და ნინა ჩაჩუასა; გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, ხანგრძლივ ავადმყოფობის შემდეგ გარდაცვალებას პირველის დაუფრწყარის მეუღლისა ხოლო მეორენი ძვირფასისა ბიძისა

თადეოზ ოქროპირის ძე წიქორიძისას,

დაკრძალვა მოხდება მარიამობისთვის 11-ს, (29) დღით კვირას, ნაშუადღევს ოთხ საათზე, საფიჩხის სასაფლაოზე პანაშვიდი ყოველ დღე საღამოს 7 საათზე, ბაღის ქუჩაზე, საკუთარი სახლებში. ცალკე ბარათები არ დარიგდება. 2—1

მარიამ გრიგოლის ასული ბახტაძისა, ანა გრიგოლის ასული კუჭაიძისა, პეტრე, მიხეილ და იაკობ გრიგოლისძე ბახტაძე და ბიქტორ ლევანის ძე კუჭაიძე აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ პირველთა სიძის, ხოლო უკანასკნელი ორის ქვისლოს.

თადეოზ ოქროპირის ძე წიქორიძის

გარდაცვალებას. დაკრძალვა მოხდება კვირას აგვისტოს 11, ნაშუადღევს 4 საათზე, საფიჩხის სასაფლაოზე. პანაშვიდი ყოველ დღე საღამოს 7 საათზე, ბაღის ქუჩაზე საკუთ. სახლი. (ბ—ა)

ექიმები: გიორგი ნივარაძე და სტეფანე მურმანიშვილი მწუხარენი ძვირფასი ამხანაგის სამხედრო ექიმის

სერგიოჟა ხეჩინოვის

ტრადიკულით უღროდ გარდაცვალებით ქ. ხარკოვში 26 აპრილს, აუწყებენ ნაცნობთ და ამხანაგ მეგობართ, რომ გვამი მიცვალებულისა ჩამოსვენებულია ქუთაისში, რომლის დაკრძალვა მოხდება 10 აგვისტოს, გამოხვენება საკუთარი სახლიდან აფთიაქის ქუჩა 5 საათზე.

რუსეთის გედი.

საერთაშორისო ჩარხის ტრიალია რუსეთის რამოდენიმე ამბრული აქნევი. უკუღრურომ, ნახევრად აზოურმა სახელმწიფომ ვერ გამოინახა სამოქმედო ხაზი ვერც ვინაურ და ვერც საგარეო პოლიტიკაში. ამიტომ არც გასაკვირა, რომ რუსეთი ვერც ერთ კოალიციაში მოპყვა, შემდეგ მოსწყდა ამ კოალიციას და „ნეიტრალიტი“ მოხიციდა დაიკავა და ბოლო ხანს კი, როგორც სჩანს, პირველის სრულიად წინააღმდეგ კოალიციაში მოეშუყდა. ინგლის საფრანგეთის მოკავშირე ზავით შეფერვა გერმანიის, ხოლო უკანასკნელის გამჭირიხი პოლიტიკით მტრად კიდობა იმავე ინგლის საფრანგეთს, თუშე. ამით გერმანიის არ მოუვია რუსის ხალხის გული სამე-

დღეს.

წერილები.

მეთაური. — რუსეთის ბელი.

ა. ი. — სამართლიანობა და მთავრობა.

— პრესა.

ბაქუა. — ქართული ეროვნული საბჭო.

ნ. ახვლედიანი. — ქიათ. მრგვ. მომავალი კრების საყურადღებოდ.

ცნობები.

ოსმალთა ცნობები ბაქოს აღების შესახებ ტყვილი გამოდგა. გენ. მაზნიაშვილმა ტუპასეს იქით ბოლშევიკები დაამარცხა, წაართვა ორი ზარბაზანი, 30 ტყვიის მტრქვეველი, ჯავშნაანი მატარებელი და სხვა. ლენინებში ჩვენი ჯარი წინ მიიწევა. გამოცხადდა ჩრდილოეთ-კავკასიის საბჭოთა რესპუბლიკა.

გობროდ. სწორედ ამ ანგე დახვეწის ბრალი იყო ერთი მხრით რუსეთის ასეთი საშინელი დამარცხება, შიშნაიცი და გარედაც.

აქედან გამომდინარეობს ის ჯგუჯნა რუსეთის მომავლად სხეულისა, რომელსაც მას შიველ მსოფლიოზე უძლიერესი სახელწოდება უწევენ.

პარალიზაცი ნუბრენ მიიჩნევენ, თუ ამ უღამზო და არაკეთილშობილ საქმეში, ინგლისსა და მის ორიენტაციის სახელწოდებით პირველი ადგილი უჭირავთ.

ინგლისმა ჩაითარა რუსეთი ამ საერთაშორისო კატასტროფულ შეჯახებაში. ინგლისსავე არ უთამაშო უკანასკნელი როლი რუსეთის უბედურ რევოლუციის წარმოშობაში და მის დაწყებაში. ნაყოფში (კერძის დამკვეთი რაზმები და სხვა). იგივე ინგლისი უდგავს სულს. ამ ეხად ჩხო-სლოვაკების მოძრაობას. მანვე გასაგრევი ხელები რუსის სტრუქტურაში მიზანსა და დენერ. ეკონომიკის სისტემის და იგივე შლის დღეს არა მარტო რუსეთის თავისუფლებას, არამედ მის მომავალ მომავალსაც მსოფლიო რუკაზე. ნუ თუ გამოჩნდება ისეთი გულუბრყვილი და მარცხე ოპტიმისტი, რომელიც დიკერებს, რომ ინგლისს რუსეთის სახელწოდებით აღდგენა ასულდგმლებელი, ან არისს ჯარის შექმნა, ან რუსეთის ფინანსური მომავალადობის გაკაცლება, ან იქ გამეფებულ საბოლოო რისი ჩაქობაში.

ეს ჩვენ არა გვეჭირა და პირიქით იმაში ვართ დაწინაურებული, რომ კულტურულ ევროპას (გერმანიისა და შიშნაიცი) იპოვოს სასთან და ამერკასთან ერთად ევროპისა და აზიის კულტურულად დახლოვების ხელის შემშლელ რუსეთის სრულიად წაშლა ამომავლად.

ამიტომ ჩვენის ღრმა რწმენით ინგლისის საფრთხეობის და იპოვების ჩხო-სლოვაკებთან კავშირი უფრო სხვა ხარისხის, დაბლობარტორ კომბინაციურ საჩრულს ატარებს, ვინე სტრატეგიულსა და გერმანიასთან სამართლებელ სარულს.

ვინ იტყვის იმაში, რომ მოკავშირეთა კომბინირა შეკრა და მათ მერ ბრიყ კერნისკის ლინდინში აკუნტრუმება არ იყო უფრო საერთაშორისო ზავის მოახლოების წინამორბედი, ისეთი ზავის, რომელსაც რუსეთის დაშლა არ მოსდევდეს შედეგად ვი თუ ამიტომ კადეტები მტრს პოლიტიკურს სიმეფიე შორს მჭერტელობის ინტენზიობით, რომ უკრანის რამარტებით გერმანიის უახლოვდებიან, ვინე კერნისკი და ტერეშენკო იმით, რომ ინგლისს ფუსუსეფებიან. კადეტებშიც და კერნისკის მოხრებებიც ყინულზე დასდებიან და ინგლის-გერმანიის მომავალი მეგობრული სითბო დაადობს ამ დღესა და ხელს ყინულს და ორივე მიმდინარეობის სდგენილობებს დამდარ ყინულს თან გაატანებენ.

ამიტომ შესაძლებელია, რომ ჩხო-სლოვაკები ინგლისთან კავშირი უფრო უახსენელი სადებტრია რუსეთის დაშლისა, ვიდრე დასაწყისში უბედურ სახელწოდების აღორძინებისა.

ასეთი პრესტიჟიულობა და მათი ხორკის შესხმა ჩვენის აზრით უფრო საჭიროა, ვინე ის დაუსრულებელი ჯარითი, რომელსაც ორი უძლიერესი კულტურა, ინგლისისა და გერმანიისა, ეწევენ.

ამასთანვე კულტურულ ევროპას ერთი წუთითაც არ ავიწყდება ის ყვეთელი საფრთხე, რომელიც ჩინეთსა და

ინდოეთში ისახება. ამ რამდენიმე ასეთი მილიონიან ხალხების ვაკულტურებას რუსეთი უშლიდა ხელს და ეს ხელის შემშლელი კიდელი უნდა დანერგულ იქნეს და გზა გააფედეს ევროპისს და აზიის შუა ხიდის გასაყვანად.

აი ის შესაძლებელი მოსაზრებანი, რომელნიც უნდა ამოძრავებდნ ევროპის მებძოლ სახელმწიფოთა, რომელსაც საერთაშორისო ზავის მოახლოების წინ იხინი აყენებენ კაცობრიობას ფაქტების წინაშე.

და ფაქტი არის ის, რომ რუსეთი უკვე სხვადასხვა სახელმწიფოთა ვაგონის სფეროში მოეწყვედა. შეიძლება ამ ვაგონის სფეროებში და ზონებში ოკუპაციის სახეც მიღოს.

ამიტომ, რომ ერთი ჩინოვნიკობა მიღებულ იქნას და შტატის მასწავლებელი, მერო აქა და მერო აქა მასწავლებელი „თავისუფლად“ ისე როგორც ქიარობენ ცხენს ანუ ხარს საშუაოდ. ხშირად ვამოდის, რომ „დაქორავებული“ მასწავლებელი უფრო იმეზადებულია და უკეთესად ასრულებს თავის მოვალეობას.

მაგრამ მაინც ნაკლებს სხვაზე ღებულობს. თქვენ იტყვიან: შეიძლება არ არის დაწესებულებაში შტატის ადგილი? სწორედ იმაზე მოგახსენებთ, როდესაც ადგილი შტატისა, მაგრამ მასწავლებელი ორგანოს კეთუების ის ადგილი, შტატის ვარემე ითვლება.

რატომ? ჰვითხეთ რუს.სს, ჰვითხეთ „რევოლუციონარული მთავრობის“, ჰვითხეთ „განახლებულ სახელმწიფოს“ კომისრებს და შინსტრებს. აიერ კავკასიის ხანმოკლე სემი თავისებური ილიუსტრაცია იყო რუსეთის „რევოლუციონარული“ შემოქმედების: სემიში, როგორც რუსეთის „რევოლუციონარული“ მთავრობის „ლიბანი“ არის მას შემდეგ, რაც ვადასწყვიტა დროებითი“ ტელმდგანდლა რუსეთის მონარქიულ სახელმწიფოს ძირითადი იურიდიული პრინციპებით და ნორმებით; თუმცა სემის წინა უკვე გამოვიდა მაგრამ ჩვენებური სოციალისტ-მინისტრები შეეცადნ სემის ანდერძის ასრულებას და დაადგნ „რევოლუციონარული“ შემოქმედების“ გზს ძველი, მონარქიულ რუსეთის იურიდიულ ნორმებით შეიარაღებული.

ეს, რა თქმა უნდა სასაცილოა: ვინ არ იცის, რომ დემოკრატიულ სახელმწიფოს არ გამოადგება მონარქიულ სახელმწიფოს იურიდიულდენკია და კონსტიტუცია. ვინ არ იცის რა დღე განსვავება ამ მხრივ საფრთხეებსა და გერმანიის შორის? თუმცა საფრთხეები დემოკრატიულად მოწყობილი არ არის, მაგრამ ჩვენში ხომ უკიდურესად დემოკრატიზმენ და ეს უკიდურესად დემოკრატიზმენ იმავე დროს თავიანთი სახელმწიფოებრივი განკარგულებებში ხელმძღვანელობენ ძველი რუსეთის პრინციპებით და იურიდიულ მტნებებით: სამინისტრო ატკიცებს მასწავლებელს თუ მას აქვს ცნხი რუსეთის სხელმწიფოში მიღებული.

მართალია ამას წინად ვაგებთ გვაუწყეს, რომ მსჯეღარ ვარეთ მიღებული დიპლომაც სახელმწიფოებრივ უფლებანი იქნებოთ, მაგრამ ეს ჯერ-ჯერობით მოლოდინსა და მოლოდინს ვაგებთ ცნობა და სხვა მრეშელობა მას არ აქვს.

არსებობდა ჩვენ მომხრე ვართ, რომ სახელმწიფოში არსებობდეს სახელმწიფოებრივი წესი დღესების — კლასიფიკაციის;

მათუდვით ორ წლის რევოლუციის და მდღეწარბის, რუსეთი დღესაც წარმოადგენს მონარქიულ სახელმწიფოს და დიდხანს დარჩება კიდევ: ჩვენშიაც მოახლოება არა ერთი მაგალითი რუსეთის მონარქიულ წესწარბის ნაშთების სიკუტლის; ამბობენ რუსეთი დინგრაო, მაგრამ სხვადასხვა პოლიტიკურ კულტურულ დაწესებულებებში დღესაც მეფობს რუსეთის ბარბაროსობა და უსამართლობა: შტატისა და შტატის მიმართველად ანუ განმანათლებლად დაწესებულების კანცელარიაში, ვადასწყვიტულ დაკვირვებით „უწყების“ („გუბერნოვსკის“) უკრულები, შეადარეთ სხვადასხვა მოსახლესურთა ჯავანგირების ჯაბი ერთმანეთს და თქვენ დარწმუნდებით, რომ აღმინის და ნიკის დაჩავგრა, უარპყუდა, შრომის დაუფასებლობა დღესაც არსებობს.

სოციალისტების ერთი რომ სთქვათ ექსპლოატაცია დღესაც წარბობს. თუმცა ქარხნებში და ფერებში ექსპლოატაცია მოსიბო; თქვენ წყითხავთ დაწესებულება „უწყების“ რომ ერთი მასწავლებელი დღესაც ნაკლებს და მეორე კ მეტს, თუმცა ორივე ასრულებენ ერთდიგივე მოვალეობას და ორივეს ერთდროს აქვთ მისამართი დაწესებულება. იკითხავთ: რისთვის?

მაგრამ მაინც ნაკლებს სხვაზე ღებულობს. თქვენ იტყვიან: შეიძლება არ არის დაწესებულებაში შტატის ადგილი? სწორედ იმაზე მოგახსენებთ, როდესაც ადგილი შტატისა, მაგრამ მასწავლებელი ორგანოს კეთუების ის ადგილი, შტატის ვარემე ითვლება.

რატომ? ჰვითხეთ რუს.სს, ჰვითხეთ „რევოლუციონარული მთავრობის“, ჰვითხეთ „განახლებულ სახელმწიფოს“ კომისრებს და შინსტრებს. აიერ კავკასიის ხანმოკლე სემი თავისებური ილიუსტრაცია იყო რუსეთის „რევოლუციონარული“ შემოქმედების: სემიში, როგორც რუსეთის „რევოლუციონარული“ მთავრობის „ლიბანი“ არის მას შემდეგ, რაც ვადასწყვიტა დროებითი“ ტელმდგანდლა რუსეთის მონარქიულ სახელმწიფოს ძირითადი იურიდიული პრინციპებით და ნორმებით; თუმცა სემის წინა უკვე გამოვიდა მაგრამ ჩვენებური სოციალისტ-მინისტრები შეეცადნ სემის ანდერძის ასრულებას და დაადგნ „რევოლუციონარული“ შემოქმედების“ გზს ძველი, მონარქიულ რუსეთის იურიდიულ ნორმებით შეიარაღებული.

ეს, რა თქმა უნდა სასაცილოა: ვინ არ იცის, რომ დემოკრატიულ სახელმწიფოს არ გამოადგება მონარქიულ სახელმწიფოს იურიდიულდენკია და კონსტიტუცია. ვინ არ იცის რა დღე განსვავება ამ მხრივ საფრთხეებსა და გერმანიის შორის? თუმცა საფრთხეები დემოკრატიულად მოწყობილი არ არის, მაგრამ ჩვენში ხომ უკიდურესად დემოკრატიზმენ და ეს უკიდურესად დემოკრატიზმენ იმავე დროს თავიანთი სახელმწიფოებრივი განკარგულებებში ხელმძღვანელობენ ძველი რუსეთის პრინციპებით და იურიდიულ მტნებებით: სამინისტრო ატკიცებს მასწავლებელს თუ მას აქვს ცნხი რუსეთის სხელმწიფოში მიღებული.

მართალია ამას წინად ვაგებთ გვაუწყეს, რომ მსჯეღარ ვარეთ მიღებული დიპლომაც სახელმწიფოებრივ უფლებანი იქნებოთ, მაგრამ ეს ჯერ-ჯერობით მოლოდინსა და მოლოდინს ვაგებთ ცნობა და სხვა მრეშელობა მას არ აქვს.

არსებობდა ჩვენ მომხრე ვართ, რომ სახელმწიფოში არსებობდეს სახელმწიფოებრივი წესი დღესების — კლასიფიკაციის;

საქაროა რომ განათლები ცენზისა უკუდგებლობა აყის მიღებული საზოგადოარ, საქაროა მასთან რომ არაპარტო დამოკლებითი და კალდდებით ფსდებოდეს აღამინი, არამედ ხმა ჰქონდეს საზოგადოების აარს და პრეფერენციულ კამპიონის ნიშნებში.

ეს უკვე უნდა უკუდგან ხალხს შემოკვანა მასწავლებელში და მასწავლებელი წოდების და ხარისხის დარიგება ყოვლად შეუზარალებელია.

მაგრამ იმავე დროს უნდა გვახსოვდეს, რომ განათლების, ნიკის, კოდის და აზრის ცნხი მორალური იქნება იგი თუ სახელმწიფოებრივ ფორმალური, მოეთხოვება არა მარტო მასწავლებელს, არამედ სხვებსაც, ვისაც ახარია პასუხის საგები საქმე სახელმწიფოში.

საკვირველი მოვლენაა: სადგე პირველად წყებითი სასწავლებელში მასწავლებელი რომ იყო საშუალო სასწავლებელი მარცხუნდა ვაათავო იმ დროს, როდესაც მინისტრობას არავითარი ცენზი არ სჭირია ჩვენში.

ვეზოვები და მეფურენგები ჩვენში მინისტრობას ელიან. იმ დროს როდესაც საისტრო სემინარია გაუთავებია კაცს და პირველად წყებითი სასწავლებელში მასწავლებლობას ვერ დირსებია; სოციალიზმი და სამართლიანობა თურქეს ყოფილა. კაცობრიობას და საქართველოს სოციალისტები სულ სხვას პრდებოდენ.

ა. ი.

ბრძენა

„ბრძენა“ მოყავს „შეხვის“ აზრი ჩვენი ორიენტაციის შესახებ, რომელიც შედგეს ალიარტებს.

ჩვენი მეზობლები — ქართველები უკვე დამკვირვებულ პასუხს იძლევიან; გვიპასუხეს ურყევლათ, არა თუ სიტყვით, არამედ საქმით, რომ პირველად აქ გერმანიული ძალები, რომლებთანაც ჩვენ გერმანიული ორიენტაციის საწინააღმდეგო არაფერი გვეკრანა. ჩვენს ისტორიულ ცხოვრებაში მანამ, სანამ მივბრუნდებით რუსეთს, ჩვენ მარტოთ გერმანიის, რომელსაც რუსეთზე მეტად ვაყრის, რომ სომხებში მოიძებნებოდეს ისეთი ვინმე, რომელიც ურყევლად გვიჩვენებს.

რომელი ორიენტაცია არ უნდა მივიღოთ ძირითადი პირობა უსათუთა, აიერ კავკასიის გაერთიანება.

იქნება ის ვაგრთიანებული კანტონალური ფედერატიული ანდა კონფედერატიული საფუძვლებზე. ეს მინავანი ხასიათის საკითხია.

ამირკავკასიის ეროვნებანი ისეთი ცკონომიური ინტერესებით არიან დაკავშირებული, რომ მათი გაყრა შეუძლებელია. მისი ვაგრთიანება აუკიდურესობა და იგი ადრე თუ მალე უნდა განხორციელდეს.

გამომიხელო, მაგრამ იმავე დროს ჩამეფიქრებულ ოთურობის თამაში იციან ჩვენი მეზობლების ზოგიერთ მეთაურებმა. განა დიდი ხანია მას შემდეგ რაც მათი თვალის სულ სხვა მხრისკენ იყო მიპარობილი და გახელებებით ჩაგებდნენ უკლებდ არ, აქ შემოვიდა ინგლისელები; აქ ესა და ეს ქალაქი აიღეს; მალე ამა და ამა აიღეს იქნებინა?

ღიან, ქართველები არა აშლა აფრა და თავის გემს ვეგრობის ოკეანისკენ მიმართვას და თუ ბოლოს და ბოლოს ჩვენი მეზობლები ამ აზრს შეუცრდებიან, ჩვენც ამას საიმპოვებით აღვიწინავით. ხოლო რაც შეეხება ფედერაციკონფედერაციის, ჩვენა გვეკრანა რომ ქართველი ერი დღეს ქართულ სახელმწიფოს შექმნის, მისი ქართული ხასის რაც შეიძლება რელიეფურათ გამოკეთის პროსპეცია: ხემოდსახელმწიფო საკითხები მანმოინდელ და შორეულ მომავალი ვადასე და მათთან კიდევ დამტრებია ამ პროცესს არც თუ ისე კარგ რამეს ვაწეშაღდებდ.

გამომიხელო, მაგრამ იმავე დროს ჩამეფიქრებულ ოთურობის თამაში იციან ჩვენი მეზობლების ზოგიერთ მეთაურებმა. განა დიდი ხანია მას შემდეგ რაც მათი თვალის სულ სხვა მხრისკენ იყო მიპარობილი და გახელებებით ჩაგებდნენ უკლებდ არ, აქ შემოვიდა ინგლისელები; აქ ესა და ეს ქალაქი აიღეს; მალე ამა და ამა აიღეს იქნებინა?

ღიან, ქართველები არა აშლა აფრა და თავის გემს ვეგრობის ოკეანისკენ მიმართვას და თუ ბოლოს და ბოლოს ჩვენი მეზობლები ამ აზრს შეუცრდებიან, ჩვენც ამას საიმპოვებით აღვიწინავით. ხოლო რაც შეეხება ფედერაციკონფედერაციის, ჩვენა გვეკრანა რომ ქართველი ერი დღეს ქართულ სახელმწიფოს შექმნის, მისი ქართული ხასის რაც შეიძლება რელიეფურათ გამოკეთის პროსპეცია: ხემოდსახელმწიფო საკითხები მანმოინდელ და შორეულ მომავალი ვადასე და მათთან კიდევ დამტრებია ამ პროცესს არც თუ ისე კარგ რამეს ვაწეშაღდებდ.

არსებობდა ჩვენ მომხრე ვართ, რომ სახელმწიფოში არსებობდეს სახელმწიფოებრივი წესი დღესების — კლასიფიკაციის;

ტყუალდები ქუთაისის საგუბერნიო ციხეში ამ ვაშთ მოათავსებულია 400 ტყუალდები.

→ ალღობი. კვირის 11 აგვისტოს დღის 10 ნახევარ საათზე ქალაქის ბაღში გერმა ნელთა შტები მართავს ალღობებს (პარადს) სადაც მიწვეული იქნება ქუთაისის გარნიზონის უფროსი, დივიზიის უფროსი გუბერნიის კომისარია, ყველა პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლები, ქართველი ოფიცრობა, ქალაქის მოურავი და დაწესებულებათა უფროსები.

→ **საღამოებას გადასახადები.** გუბერნიის კომისარია, თანხმად მთავრობის დადგინებისა შემდეგ ცირკულიარად დაუგზავნა მასობის კომისარებს: ადგილობრივი დაწესებულებების გადასადგენონ გამართულ საღამოების გადასახადები თანხმად არსებული კანონისა და შემდეგ ცენტრის ყველა სამინისტროს.

→ **სავალდებულო დადგენილება.** ქალაქის საბჭოს დადგენილებით არსებული ყველა კლუბები, გასართობები, რესტორანები, ყავახანები და ყველა სასანდორტოები უნდა იქცეოდნენ საღამოს 11 საათზე ეს დადგენილება უკნობა მილიციის უფროსი სულაქველიძის სისრულეში მოსაყვანად.

შეცდომების გასწორება.

გუშინდელ ჩვენს გაზეთში ბ. კ. კახანაძის წერაში: რუსეთი და დასტუ. შემდეგი კორექტურული შეცდომები შეგვიპარა:

სათაურში სწორია: კ. კახანა უნდა იყოს კ. კახანაძე. ფელეტონის 1 სვეტში ზვიდან მუთახე სტრიქონში სწორია ამ სიტყვაში უნდა იყოს ამ სიტყვაში.

მეორე სვეტში ზვიდან მეტახე სტრიქონში სწორია მეტახე უნდა იყოს მეტახე.

ამავე სვეტში ქვევლიან მეოთხე სტრიქონში სწორია ფიქრებით უნდა იყოს ფიქრებით. მეხუთე სვეტში: ქვევლიან მეოთხე სტრიქონში სწორია: ერთი ვიწროვლება გვირგვინი მოუღს არსებულსა და იყოს ერთი ვიწროვლება.

მეშვიდე სვეტში: სადაც სწორია ადრისა და გვირგვინი... გამოკლებულია სიტყვები სასულებს და მიხედვით. ამავე სვეტში ვიწროვლიან მეტახემეტ სტრიქონში გამოკლებულია სიტყვები: შუბრება ადრის. მეორე სვეტში: მეჩვიდმეტე სტრიქონში სწორია დიურა უნდა იყოს დიურა.

ქართული ეროვნული საბჭო.

რევოლუციამ მისცა ერებს საბჭოები. ჩვენც მოგვცა რევოლუციამ ეროვნული საბჭო.

დიდხანს ჩვენი ეროვნ. საბჭო პარტიამ გამოკლებული დაწესებულება იყო. დასტულები და ესტრუქტი იძულებითი იღებდნენ შიგ მოწვევითობას, და ამიტომ დადგენილებანი მართკ ქალაქებზე რჩებოდნენ.

დრო გამოიკვალა. ქართველი ესტრუქტი პარტიები ცივ რუსეთში დარჩათ.

რევოლუციონერების ეშულონები ჩქარი მატარებელი წვიდნენ, და ეს უკანასკნელები თავის ამარა დარჩნენ.

ეროვნებათა კონსოლიდაციამ მუსულმანობა ოსმალეთისკენ გადახარა.

სომხობამ ინგლისისკენ დაიწყო ექვერა. ეს გზები ქართველებს არც ერთი არ გამოადგებოდა, მან საკუთარი ორიენტაციის ძებნა დაიწყო.

ამ ტრაგედიაში დიდიხანა ამიერ-კავკასიის სივრცეში.

ამიერ-კავკასიის სივრცის ნაწილებზე ვალდებულ ქართული ეროვნული საბჭო. მან ქართველებს სევებელი ხელთ ივლი.

დღეს ეს ეროვნული საბჭო სახელმწიფოებრივი პარტიები. ის წმიდათა წმინდარს ქართველი ერისთვის.

ამიტომაც მიწვევებით უნდა ეპყრობოდეს მას ყოველი შეგნებული ქართველი. დღემდე ეროვნ. საბჭოში პარტიათა შესება შემოხლდა იყო, საკითხი მწვევე კანონში არჩვეული.

ერძოდენ ესტრუქტი—ესტრუქტი—ესტრუქტი და ნაციონალ-დემოკრატებს.

ესტრუქტი ესტრუქტი და ეროვნულ-დემოკრატებს.

ესტრუქტი—ეროვნულ დემოკრატებს და ხან ესტრუქტი.

ამ ხანში საზოგადოებისთვის, რომლებიც ავღლუკურს ადგენებდნენ საბჭოს ანგარიშებს, საკითხი უფრო ნათლად ირკვეოდა.

სულ სხვა სურათია დღეს. სოციალისტები შეერთებულან. მათი გულსთქმის გამოშავებული სოციალ-დემოკრატების ფრაქცია არის. სოციალისტ-ფედერალისტები და სოციალისტ-რევოლუციონერები მონებათ გაუხდიათ სოციალ დემოკრატებს, და შეერთებული ძალით ებრძვიან ეროვნულ-დემოკრატებს.

ესტრუქტი და ესტრუქტი ფიცი მიუციათ სოციალ-დემოკრატებისთვის არ ვილატებოთ.

დადგენილება ალ. წერეთლის და გიორგიას მკაცრი ოპოზიცია სოციალ-დემოკრატების საწინააღმდეგეთ. მათ და მათ ფრაქციას ხელეები აქვთ აპყრობილი და ლოკალს კუ ახვეთი იხსენიებენ სოციალ დემოკრატების რეზოლუციებს.

ან და მორცხვით აქვს თავი ჩაქნდრული, ვერ დალოტებენ ფიცს და გარეგანი სიწილითა ახვეთენ ხან სოც. დემოკრატების რეზოლუციებს.

თანხმობა, პარტიათა შეთანხმება კარგა როცა ისინი სწორა ვხას ადგინა.

მაგრამ...

სოციალისტურ პარტიებს—როცა ისინი რეალურ პოლიტიკას სცდებიან-წინ უდგიათ უაღრესად სახელმწიფოებრივი და რეალურ პოლიტიკის მშარბობები პარტია

→ პარტია ეროვნულ დემოკრატებისა. ქართული ეროვნული საბჭო ჯერ ვერ დგას თავის სპეცტე წერტილზე. ის მეტ გონიერებას, მეტ აქტიუობას მოიხიბვს წვევლიდან.

სოციალ დემოკრატებისათვის ეროვნულ საბჭოს დარბაზში სააღდუმო დარბაზია, საიდანაც ქართველ ერს თავიანთ გადაწყვეტილებას აძენავენ.

სოციალისტ-ფედერალისტებისთვის და სოც. რევოლუციონერებისთვის საქითხველია—სადაც ისინი უმეტესად ეფრინალ გათვთების კითხვაში ატარებენ დროს.

ეროვნ. დემოკრატებისთვის ის წმიდათა წმიდა არის—სადაც მათ სურთ ქართველი ერის ტყვილები შეამსუბუქონ—ტრადიციის მღამომ მოუცხონ—მეტის მტრულად დაუხედენ—მოყვარეს პურმართლად შეხედენ.

მაგრამ... სოციალ დემოკრატები ხრონიკერება კაბინეტათ აქცევენ სადაც ეროვნულ დემოკრატებს თავიანთ წინასწარ გადაწყვეტილებას ახალ ახალ ამბათ აძენავენ.

აქ მარცხებიან (სიმკირის გამო) ეროვნ. დემოკრატები.

საბჭოში დამარცხების გარეთ გამარჯვება მისაღვეს.

დამავალით გამარჯვებას ჯიუტობით საქმის გატანას, ყთილ მოზილურად დამარცხება სჯობია.

ბელგური კეთილშობილურად დავა, მაგრამ ისტორია უმარავი ქებით მოიხსენიებს მას, რადგან ის დამნაშავე არაფერში არ იყო.

ბავა.

ჭიხთურის მრავალთა მოგავალ პრავის საპარადეო.

თუ მართლა ვერმანელებმა ფუთ მარგანევი შემოგვიტოლეს 3 მან. და 50 კაპიკი, მაშინ ასეთი დღე ფასი ძნელ ტვირთად დაწვება ახლად გათავისუფლებულ საქართველოს. ჩვენი სავაერ ვაჭრობა მეტად შეზღუდულია და შევიწროვებული იქნება როგორც ვერმანეების ისე სხვა სახელმწიფოებისაგან. არ არსთვის გვაძლევს ფუთ მარგანევი 3 მან და 50 კაპ. წარმოვიდგინათ რა დაუჯდება ფუთი მარგანევი ეკსპორტორს, რომ მიიტა

ნოს ქარხანაში—გერმანიაში. ამ ზემოსხენებულ ფასს 3 მან. 50 კაპ. მიუშავთ ფუთზე ფოთის ოქთ ფრახტი 20 კაპიკი, მეშის ქირა რომელიც იქნება მარგანევის მიღები პირველ პორტში, სახლავ გარედ ე. ი. აღსაწი ფუთზე—კლდე 20 კაპიკი. წინააღმდეგ გეოგრაფიული პირობები ხელს არ უწყობს გერმანიის პორტებში, თავის ქვეყანაში შეიტანოს მარგანევი, მეორეჯერ და მესამეჯერ გადატვირთვა უნდება და ამიტომ მუშის ქარხანა და მის დასას უნდა მიპყოს ხელი, ესეც 20 კაპიკი, ესლა თვით შეტანა უაბრიკა ქარხანებში იქაც მეორე ფრახტი—ერთი მანეთი. სულ ფუთი მარგანევი გერმანიის დაუჯდება ჰიათურად რომ ვითანის 5 მანეთი და 10 კაპიკი. აი, უკანასკნელი ფასი ნედლი მასალისა, რომელიც დაუჯდება გერმანიის ეკსპორტორებს ჰიათურად.

როგორც მკითხველს მიგხსენება ყოველი ნედლი მასალა თხოვლობს დამუშავებას. ესთქვათ რომ მუშა ხელი გერმანიაში გაძვირებულია და ფუთი მარგანევის დამუშავება ჯდება ერთი მანეთი, ესხლდე უცხადესია, რომ ფუთ მარგანევი არასდროს ფუთი დამუშავებული საქონელი არ გამოვა; არამედ დაახლოებით 10-15 გირანკა. ამ უკანასკნელ წინას თუ მივქცევთ ყურადღებას და ანგარიშს გავწევთ იმ ძნელ პირობებს, რომლებიც დღეს მუშის უხდება თავის მოვალეობას შესრულება, ფუთი დამუშავებული მარგანევი გამზადებული საქონლის სახით დაჯდება 6 მანეთი და 10 კაპიკი. ეს არის 10 15 გირ. დამზადებული მასალის ფასი.

დამზადებული ერთი ფუთი რკინა, ოთხჯერ მეტ დაჯდება ე. ი. 24 მანეთი და 60 კაპიკი, ქარხნიდან რომ დამზადებული მასალა გამარჯვებულა 24 მანეთი და 60 კაპიკი, ამ დარბებულებას უნდა მიუშავთ ფუთი დამუშავებულ მასალაზე მეტარხნის სასარგებლოთ ორი მანეთი ე. ი. სულ ჯდება ფუთი დამუშავებული მასალა 26 მანეთი და 60 კაპიკი.

ის ის აუტანელი ტვირთი რომელიც მძიმედ დაწვება საქართველოს მიმავლობაში, თუ ჩვენმა მრეწველებმა და მთავრობამ სხვა ეროვნების ეკსპორტორებს არ მისცა ნება მარგანევის დამუშავების და გატანისა, მაშინ შევიძებნება (კონსერვაცია) არასდროს იქნება და გერმანია რა ფასესაც დააწესებსა იმ ფასებს უნდა დავემორჩილოთ; თუ გვირდა შევიძინით ტენიკური მანქანები ჩვენი საკუთარი ეროვნული კაპიტალის გასაძლიერებლად. თუ სხვა სახელმწიფოებმა და განსაკუთრებით ინგლისმა ტენიკური მანქანები არ მოგვეწიდა, მაშინ გერმანია თვითნებობას დაიწყებს და ფუთ დამუშავებულ საქონელზე გადადევნდებიან არა 26 მანეთს და 60 კაპიკს, არამედ 30 მანეთს. რომ მისი სერთაშორისო სავაერო ჯამი (ბალანსი) იქნეს შემოგვინა.

თუ საქართველოს ფუთ რკინელობაზე 30 მანეთს და მეტის გადახდა მოუხდა, გამოვა რომ ჩვენი ფული პირველ 10 წლის განმავლობაში ვადა 1,200,000,000 მანეთი თუ წელიწადში დაგვირდა არა ნაკლებად 4 მილიონი ფუთი რკინისა, მაშინ ათ წელიწადში დაგვირდება 40 მილიონი ფუთი. ღირებულება მათი გამოიხატება 1,200,000,000 მან. შემდეგ ათი წლისა, თვით ეროვნული ტენიკია დამუშავებს ნედლ მასალას და სახლავ გარეთიდან არ დაგვირდება ზემოხსენებული მასალის შემოტანა.

ზემოსხენებული კომერციული მიხნები ქონდა უფოლ ჩვენს მრეწველებს სახეში, რომელსაც ის აზრი გამოსტყვის, რომ ეკსპორტორებათ გარდა გერმანელების ყოფილყო სხვა სახელმწიფოს მრეწველებიც.

პირადათ მომხრე ვარ იმისა, რომ ეკსპლოატორებათ და ეკსპორტორებათ იქნეს არა მარტო გერმანელები, არამედ სხვა ეროვნების მრეწველებიც; ასეთი შეთანხმებული მუშაობა წინ წაწევის ახლად გათავისუფლებულ საქართველოს და ჩაბ

წვენეს იმ ძლიერ სახელმწიფოებრივი ეკონომიურ პირობებში, როგორც არის ესლა გერმანია და ინგლისი.

სახვსითი ვიგებობ, რომ ნაციონალიზაციის საკითხი ფრთხილად უნდა გადავირას ჩვენმა მრეწველებმა მომავალ კრებში სათუეს უნდა მოახლოდნენ შეხსენებებს, სადაც გარკვევით ვაშუქებენ და კრიტიკაში განტარებენ.

უპოვებარ იქნებოდა, რომ მანდები გამოვიყოლოთ და შემდეგ კონსტისის წესით გავსცეთ, მხოლოდ ათი წლის ვადით.

მაშ მრეწველებო, იმოკლეთ ისე, როგორც მას გეკანახებათ კომერციული კანონების და სერთაშორისო ეკონომიური ბაზარი.

ნიკოლოზ ახვლედიანი.

რეპუტორი—სარედაქციო კოლეგია.

მეტარბეგვლათა სასაფხულაო მიმოხველა.

1 ივანობისთვიდან 1918 წ. საათები ნახევრები ადგილობრივი დროით ქუთაისიდან გადის.

თფილისისაგან.

პირდაპირი № 10 საღამოს 9 საათ. 02 წ. საშვებარო — 24 საღამოს 9 — 42 — საფოსტო — 4 დღის 11 — 02 — ფოთისკენ.

სამშვებარო № 23 საღამოს 9 საათ. 2 წ. საფოსტო — 3 დღის 1 — 2 —

ტყბულისკენ.

საფოსტო № 4 დღის 5 საათ. და 52 წ.

ქ. ქუთაისის შიდასი.

თბილისიდან.

პირდაპირი № 9 დღის 9 საათ. 17 წ. სამშვებარო — 23 დღის 11 — 22 — საფოსტო — 3 დღის 3 — 52 — ფოთიდან.

სამშვებარო № 24 დღის 3 საათ. 52 წ. ფოსტო — 4 დღის 12 — 52 —

ტყბულიდან.

საფოსტო № 3 საღამოს 6 საათ. 52 წ.

ექიმ ივ. ბოკაშვილის ბიურგული და გინეკოლოგიური საავთმყოფო მოსალოდინებელი განყოფილებით გაიხსნა და დასაწყობი ავაიმყოფების მიღება განახლდა.

მიხეილის ქუჩა, წითელ ხილთან, ქალაქის გამგებობის პირდაპირ. 31—თ.

გებილის ექიმები

მ. ი. ახვლედიანი და ი. ა. პაროულიანი

ღებულობენ ავადმყოფებს ყოველ დღე, დღის 9 ს.—2 ს და საღამოს 5 ს.—7 .. მისამართი: ქარვასლის ქ. მურადოვის სახლი, კლ. გინეზიის პირდაპირ. თვ. 31

მ. ი. ახვლედიანი და ი. ა. პაროულიანი

ღებულობენ ავადმყოფებს ყოველ დღე, დღის 9 ს.—2 ს და საღამოს 5 ს.—7 .. მისამართი: ქარვასლის ქ. მურადოვის სახლი, კლ. გინეზიის პირდაპირ. თვ. 31

საჭიროა ნატურშიცა

მოდლისთვის. პირობები და სურათი გავგზავნილ უნდა იქნეს ჩვენი ქვეყნის რედაქციაში მხატვარ სსგდასთვის.

განცხადება.

ვევებ კარგ ოჯახში ადგილს ეკონომის ან მსახურის, რომელიც ყვეთილ-სინდისიერათ იქნება შესრულებული. აგრეთვე შემოიძლია ყოველგვარი საქმის შესრულება ოჯახში. მისამართი დეტოვთ ვახ. ჩვენი ქვეყნის ქანტორაში. 1-1